17/06/2019

Ένα μπαούλο φορτωμένο ελληνική προσφυγιά στον Λίβανο

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

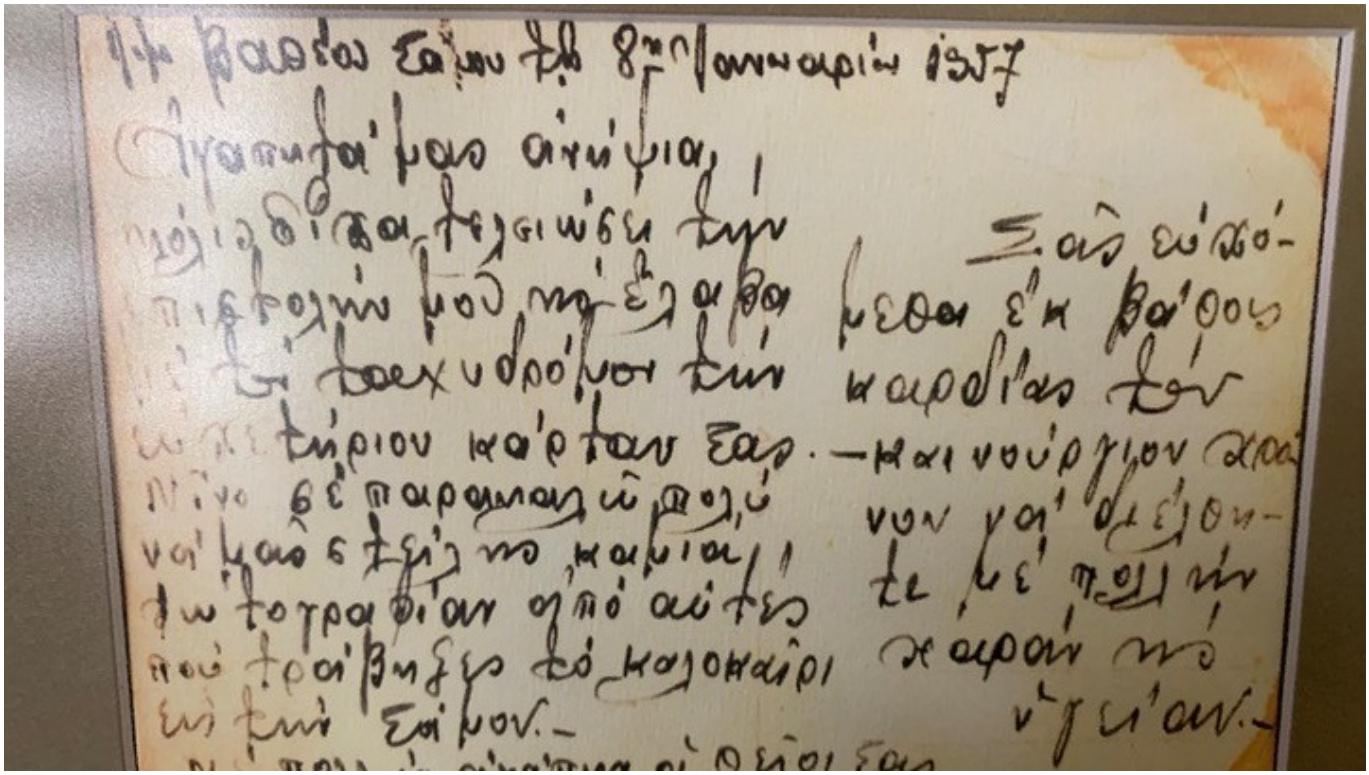

Στο σαλόνι του σπιτιού του μια καρτ-ποστάλ από το Βαθύ της Σάμου το 1957, πλαισιωμένη από άλλα οικογενειακά κειμήλια, κι ένα μπαούλο, μέσα στο οποίο ο παππούς του και οι γονείς του «στρίμωξαν» άρον άρον τη ζωή τους, εξαναγκαζόμενοι στη μεγάλη φυγή από τη Σμύρνη το μακρινό 1922, δίνουν την απάντηση στο ερώτημα «...από πού πηγάζει αυτό το αστείρευτο πάθος σου για την Ελλάδα;». Ο Λιβανέζος δημοσιογράφος Τζορτζ Ιντ (George Eid) μπορεί να μην έχει την ελληνική υπηκοότητα, έχει όμως ελληνικές ρίζες και φροντίζει όχι μόνο να το διατρανώνει με κάθε τρόπο αλλά και να δουλεύει συστηματικά για να κρατήσει ζωντανή τη «φλόγα» του ελληνισμού στην όμορφη αλλά «πληγωμένη» από τις νωπές μνήμες του Εμφυλίου αραβική χώρα.

Η καρτ-ποστάλ από συγγενικό τους πρόσωπο που βίωσε επίσης τον ξεριζωμό, την οποία πήρε από τα χέρια του πολυαγαπημένου του παππού περίπου δυο δεκαετίες πριν, όταν εκείνος βρισκόταν στη «δύση» της ζωής του, ήταν η αφορμή για να γυρίσει το ντοκιμαντέρ «Kalimera Men Beirut/Καλημέρα από τη Βηρυτό», ανασυνθέτοντας την ιστορία των Ελλήνων του Λιβάνου. Το δε φορτωμένο με ...αναμνήσεις από τον ξεριζωμό μπαούλο αποτέλεσε το κίνητρο για να κάνει ό,τι

μπορεί για την ευρύτερη διάδοση του ελληνισμού στην περιοχή, επενδύοντας προσωπικό χρόνο και κόπο και συσπειρώνοντας γύρω από τις ιδέες του μια ομάδα ανθρώπων που είτε έχουν ελληνική καταγωγή είτε απλώς δηλώνουν λάτρεις του ελληνικού πολιτισμού.

Σε μια τέτοια ιδέα έδωσαν πρόσφατα «σάρκα και οστά» ο Τζορτζ Ιντ και οι συνεργάτες του, έχοντας τη στήριξη του υπουργείου Τουρισμού του Λιβάνου, του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού και της ελληνικής πρεσβείας στη Βηρυτό- ιδιαιτέρως, δε, του πρέσβη Φραγκίσκου Βέρρου. Πρόκειται για το 1ο Ελληνικό Φεστιβάλ Λιβάνου, που προσέλκυσε πάνω από 12.000 ανθρώπους το τριήμερο που διήρκεσε (7-9/6) βάζοντας γερά θεμέλια, ώστε όχι μόνο να επαναληφθεί του χρόνου, όπως ήδη δεσμεύτηκαν οι διοργανωτές του, αλλά και να εξελιχθεί -γιατί όχι- σε θεσμό!

«Ό,τι κάνεις με την καρδιά σου, κάποια μέρα αποδίδει. Αν φροντίζεις ένα φυτό, μια μέρα θα γίνει ένα όμορφο δέντρο. Όταν φροντίζεις τις ρίζες σου και τις παραδόσεις, αυτό είναι το αποτέλεσμα, να “αγκαλιάσει” ο κόσμος την προσπάθειά σου», λέει στο Αθηναϊκό – Μακεδονικό Πρακτορείο Ειδήσεων ο Τζορτζ Ιντ, γνωστός δημοσιογράφος σε μεγάλο τηλεοπτικό δίκτυο του Λιβάνου, ο οποίος αξιοποιεί την αναγνωρισιμότητά του προκειμένου να προσελκύσει ολοένα και περισσότερους ανθρώπους γύρω από την προσπάθειά του. «Στόχος μου», εξηγεί, «είναι τα νέα παιδιά να είναι περήφανα για την καταγωγή τους και να είναι κοντά στην ελληνική κοινότητα ώστε να κρατηθεί “ζωντανή”», εξηγεί σε «σπασμένα», όπως λέει χαριτολογώντας, ελληνικά.

Από μικρό παιδί στο σχολείο ήταν, όπως αφηγείται, ο …ξένος. «Στο σχολείο ήμουν αυτός που σηκωνόταν για να χορέψει στους ρυθμούς του Ζορμπά και που μιλούσε συνεχώς για την Ελλάδα και τον πολιτισμό της», λέει, επισημαίνοντας πως κάποιοι από τους παιδικούς του φίλους που επισκέφθηκαν το φεστιβάλ τού είπαν: «Τζορτζ, αυτό το φεστιβάλ είναι πολύ …εσύ!». Ένα είναι βέβαιο, ότι ο Τζορτζ Ιντ έζησε κάθε στιγμή της διοργάνωσης, χορεύοντας και τραγουδώντας και «συστήνοντας» την Ελλάδα στους πολλούς Λιβανέζους που πέρασαν την πύλη του φεστιβάλ, το οποίο φιλοξένησε η αρχαία πόλη της Βύβλου (σημερινό Jbeil). Με την ελληνική μουσική, άλλωστε, έχει μια ιδιαίτερη σχέση, αφού την αγαπάει, όπως λέει, περισσότερο από κάθε τι άλλο! Λάτρης του ρεμπέτικου -και όχι μόνο- κάθε πρωί ξυπνάει με ελληνική μουσική και παρόλο που στην αρχή αυτό ήταν κάπως …ενοχλητικό για τη Λιβανέζα σύζυγό του, Ράνα Ρίτσα Ιντ (Rana Richa Eid), πλέον απολαμβάνουν και οι δύο το διαφορετικό αυτό πρωινό ξύπνημα!

Από τα χαρούμενα γλέντια και το «σπάσιμο των πιάτων» στη …«ραγισμένη» μνήμη της προσφυγιάς

Ο Τζορτζ Ιντ, ο οποίος πριν από έναν μήνα έκανε και τεστ DNA για να πιστοποιήσει τις ελληνικές του ρίζες, όπως λέει, θυμάται τα Σαββατιάτικα γλέντια στο πατρικό του, με τον παππού του να χορεύει αγέρωχα στους ρυθμούς παλιών, καλών ρεμπέτικων τραγουδιών και να …σπάει πιάτα! «Κάθε Σάββατο στήναμε ένα μεγάλο γλέντι στο σπίτι και ο παππούς μου χόρευε κι έσπαζε ό,τι είχε απομείνει από τα πιάτα του σπιτιού», λέει και φέρνει στον νου την εικόνα της γιαγιάς του να παραπονιέται ως τα βαθιά γεράματα για τα καλά σερβίτσια της που «θυσιάστηκαν» στον βωμό της διασκέδασης!

Κι επειδή, όπως λέει, μια …χαρμολύπη είναι η ζωή, τις στιγμές χαράς διαδέχονταν εκείνες που η θλίψη από τις ιστορίες του ξεριζωμού σκέπαζε τα πάντα. «Οι ιστορίες των ανθρώπων της κοινότητας που βίωσαν με τον πιο σκληρό τρόπο την ξενιτιά εξακολουθούν να φέρνουν δάκρυα στα μάτια μου. Δεν είναι εύκολο για κάποιον να αφήνει το σπίτι του και μαζί και την ελπίδα της όποιας επιστροφής. Ένας άνθρωπος στα 75 του χρόνια είναι πολύ μεγάλος πλέον για να ελπίζει… Ο παππούς μου πάντα έκλαιγε στο άκουσμα της Σμύρνης και παρ’ όλο που στον Λίβανο έφτιαξε μια δεύτερη ζωή, ποτέ δεν συμφιλιώθηκε με την ιδέα της ξενιτιάς. Πήρε μεν εδώ την υπηκοότητα, αλλά δεν μιλούσε τη γλώσσα, δεν είχε την ίδια κουλτούρα με τους ανθρώπους γύρω του, ήταν πολύ δύσκολο γι’ αυτόν», αναφέρει στο ΑΠΕ-ΜΠΕ ο Λιβανέζος δημοσιογράφος και αμέσως τα χαρακτηριστικά του προσώπου του σκληραίνουν.

Είναι, μάλιστα, τόσο βαθιά η πληγή μέσα του από τα ακούσματα εκείνα, που παρόλο που επισκέπτεται τη Σάμο κάθε χρόνο -ενίοτε περισσότερες και από μία φορές- δεν έχει διασχίσει τη θάλασσα για να επισκεφθεί τη Σμύρνη. «Επισκέπτομαι τουλάχιστον πέντε φορές τον χρόνο την Ελλάδα και αγαπημένο μου μέρος είναι η Σάμος, απ’ όπου καταγόταν η προγιαγιά μου. Δεν έχω περάσει, ωστόσο, ποτέ απέναντι, στη Σμύρνη καθώς στο μυαλό μου ακόμα αντηχούν οι ιστορίες των προγόνων μου για το δύσκολο ταξίδι του ξεριζωμού μέσω αυτής της ίδιας θάλασσας. Θεωρώ ένα είδος “ιεροσυλίας” να τη διασχίζω για τουρισμό», λέει χαρακτηριστικά και επισημαίνει πως αποφάσισε να αφηγηθεί την ιστορία του ξεριζωμού στο ντοκιμαντέρ του «για να μάθει ο κόσμος ότι οι Έλληνες που ήρθαν από τη Σμύρνη στον Λίβανο δεν ήρθαν ως τουρίστες, αλλά εξαναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν τα σπίτια τους και τη ζωή τους εκεί»…

Ο Τζορτζ Ιντ είναι αποφασισμένος να συνεχίσει να αφηγείται την ιστορία των Ελλήνων του Λιβάνου αλλά δεν προτίθεται να μείνει σ’ αυτό. Στόχος του είναι η

ακόμα ευρύτερη διάδοση του ελληνικού πολιτισμού στην περιοχή και για τον λόγο αυτό επεξεργάζεται σχέδια όπως η μετάφραση βιβλίων μεγάλων Ελλήνων λογοτεχνών στην αραβική.

Προς το παρόν, μας αποχαιρετά, ανανεώνοντας το «ραντεβού» μας για το 2ο Ελληνικό Φεστιβάλ Λιβάνου, με την ευχή η ελληνική εκπροσώπηση από φορείς και επιχειρηματίες να είναι ακόμα μεγαλύτερη.

Πηγή: ΑΠΕ-ΜΠΕ